

Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība
Vienotās konsultatīvās padomes sanāksmes protokols Nr.5

2017. gada 10.oktobrī
Skaistkalnes iela 1, Rīgā

Padomes sanāksmes dienas kārtība:

1. Dienaskārtības apstiprināšana
2. Tilpuma noteikšanas definīciju apstiprināšana
3. Individuālās tilpuma noteikšanas precizitātes pārbaude
4. Tilpuma noteikšanas precizitātes projekta statusa atskaite
5. Tālāka tilpuma noteikšanas nosacījumu izstrāde kokmateriālu pircēju un pārdevēju ietvarā
6. VKP darba plāna izpilde un aktualizēšana
7. VKP priekšsēdētāja maiņa atbilstoši statūtiem
8. Nākošā Latvijas Kokmateriālu pircēju un pārdevēju biedrību un VKP sanāksmju plānošana

Padomes sanāksmē piedalās:

Latvijas Kokmateriālu pārdevēju biedrība:

Leonards Līpiņš - Latvijas Kokmateriālu pārdevēju biedrības valdes loceklis;

Andris Balodis – AS „Latvijas valsts meži”, valsts meža īpašumu apsaimniekotāja pārstāvniecība;

Aldis Strankāls – SIA „PATA”, dažādu koksnes plūsmas un biznesa modeļu pārstāvniecība;

Žanis Bacāns – SIA „BERGVIG SKOG”, privāto meža īpašnieku un apsaimniekotāju pārstāvniecība;

Grigorijs Rozentāls - MPKS „Mežsaimnieks”, privāto meža īpašnieku un apsaimniekotāju pārstāvniecība.

Latvijas Kokmateriālu pircēju biedrība:

Indulis Kovišārs – Latvijas Kokmateriālu pircēju biedrības valdes loceklis;

Artis Podnieks – AS „LATVIJAS FINIERIS”, saplākšņa produktu no kokmateriālu lobīšanas interešu grupas pārstāvniecība;

Ingus Virsis - AS „LATVIJAS FINIERIS”, saplākšņa produktu no kokmateriālu lobīšanas interešu grupas pārstāvniecība;

Ingus Donis – SIA „Vika Wood”, zāģmateriālu no kokmateriālu garenzāģēšanas interešu grupas pārstāvniecība;

Mārtiņš Zvejnieks – SIA „Latgran”, produktu no šķeldotiem, smalcinātiem kokmateriāliem interešu grupas pārstāvniecība;

Ainārs Apfelbaums - SIA „Kurekss”, zāģmateriālu no kokmateriālu garenzāģēšanas interešu grupas pārstāvniecība.

Apaļo kokmateriālu uzmērīšanas pakalpojuma sniedzējs:

Jānis Buļš – SIA „VMF LATVIA”, valdes priekšsēdētājs;

Mārtiņš Gaigals – SIA „VMF LATVIA”, padomes loceklis.

Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība:

Jānis Magaznieks –*LKUUV*, izpilddirektors.

1. Dienaskārtības apstiprināšana

Dienaskārtība ir apstiprināta bez izmaiņām.

2. Tilpuma noteikšanas definīciju apstiprināšana

J. Magaznieks ziņo par sekojošām (biznesam nepieciešamajām) tilpuma definīcijām, kas attiecās uz visiem apaļajiem kokmateriāliem:

Apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanas process - uzmērīšana, novērtēšana un aprēķināšana kā rezultātu iegūstot tilpumu m³.

Uzmērīšana – tilpuma aprēķināšanai nepieciešamo dimensijas lielumu uzmērīšana ar mērierīci vienam apaļam kokmateriālam vai apaļo kokmateriālu kopai.

Dimensijas – lielumi, kas noteikti atbilstoši spēkā esošai metodikai:

- apaļā kokmateriāla caurmērs un garums;
- kokmateriālu kopas garums, augstums un platums;
- kokmateriāla vai kopas masa.

Novērtēšana – kokmateriālu tilpuma aprēķināšanu ietekmējošo lielumu noteikšana atbilstoši spēkā esošai metodikai un noteiktām kvalitātes prasībām.

Datu plūsma – tilpuma aprēķināšanai nepieciešamo datu droša nodošana no uzmērīšanas un novērtēšanas ierīcēm līdz tilpuma aprēķināšanai.

Aprēķināšana – kokmateriālu tilpuma aprēķināšana atbilstoši spēkā esošai metodikai, izmantojot uzmērīto un novērtēto lielumu datus.

Apaļo kokmateriālu tilpums:

Kopējais tilpums – apaļo kokmateriālu tilpums ar mizu, kas aprēķināts, izmantojot faktisko dimensiju uzmērīšanas datus.

Tehnoloģiskais tilpums – apaļo kokmateriālu tilpums bez mizas, kas aprēķināts, izmantojot faktisko dimensiju uzmērīšanas datus.

Darījuma tilpums – apaļo kokmateriālu tilpums bez mizas, kas aprēķināts izmantojot kokmateriālu pārstrādei nepieciešamās dimensijas t.sk. neatbilstošs tilpums.

„Atbilstošs” (kvalitatīvais) tilpums – apaļo kokmateriālu tilpums bez mizas, kas aprēķināts, izmantojot darījumam nepieciešamās dimensijas un atbilst noteiktām kvalitātes un dimensiju prasībām

Neatbilstošs tilpums – apaļo kokmateriālu tilpums bez mizas, kas aprēķināts izmantojot ražošanai nepieciešamo garumu un faktisko caurmēru (izmantojot grupveida metodi – dimensiju ekvivalentu) un neatbilst noteiktām kvalitātes vai minimālajām dimensiju prasībām.

Redukcijas tilpums – apaļo kokmateriālu neatbilstošs darījuma tilpums, kas aprēķināts, izmantojot kokmateriālu garuma vai caurmēra samazinājumu dēļ kvalitātes – redukciju – lai novērstu attiecīgā sortimenta izbrāķēšanu.

Virsmēra tilpums – apaļo kokmateriālu darījuma tilpums bez mizas, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu apaļo kokmateriālu atbilstību to pārstrādes vajadzībām.

Precizitāte – noviržu kopums (standartnovirze, sistemātiskā novirze, standartkļūda), kas attiecināms uz apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanas procesu.

Precizitātes pārbaude – pēc vienotas metodikas veikts apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanas process.

Pieļaujamā precizitāte – precizitāte, kurā jāiekļaujas apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanā un pārbaudes procesā iegūto rezultātu novirzei.

L.Līpiņš norāda uz “**sakritības**” definēšanas nepieciešamību.

I.Kovisārs lūdz darba grupai atrast veiksmīgāku nosaukumu “**zāģēšanas loga**” definīcijai.

Lēmums:

Akceptēt, ar sanāksmē izskanējušajiem papildinājumiem, darba grupas izstrādātās definīcijas.

VKP padomes locekļi vienbalsīgi atbalsta lēmumu.

3. Individuālās tilpuma noteikšanas precizitātes pārbaude

J. Magaznieks ziņo par darba grupas izstrādāto pilotprojektu apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanas precizitātes pārbaudei ar mērķi pārliecināties par kokmateriālu tilpuma noteikšanas pakalpojuma kvalitātes atbilstību kopīgi izvirzīto precizitātes mērķu līmenim.

Individuālā uzmērīšana ar automatizētu uzmērīšanas līniju

Tilpums	Novirze	Novirzes lielums	Pārbaudes mehānisms	Laika dimensija	Paraugkopas izvēle
Tehnoloģiskais tilpums	Vidējā novirze	3% *	Kontrolsortimentu uzmērīšana ar 1 m soli*	Minimāli 1x ceturksnī tiek sagatavota precizitātes atskaite	(1 reizi pusgadā) Pārstrādes vieta, tilpuma noteikšanas paņēmieni, suga, mērnieks (sortimentu skaits aprēķināts izmantojot iepriekšējā perioda standartnovirzes un LVS 82:2003 standartkļūdu)
	Standartnovirze	p13 precizitātes projekta rezultāti (atkarībā no sugas un uzmērīšanas paņēmiena) *			
	Standartkļūda	LVS 82:2003*			

* Metodikas plānots pabeigt izstrādāt 2018. gada laikā un apstiprināt VKP

Individuālā uzmērīšana ar automatizētu uzmērīšanas līniju

Tilpums	Pazīme	DG ierosinājums	Pārbaudes mehānisms	Laika dimensija	Paraugkopas izvēle
Darījuma tilpums	Suga	95%	Tiek izmantoti kontrolsortimenti - kontrolmērnieks pārbauda pārējo parametru sakritību	1x mēnesī (pusgadā)	(1 reizi pusgadā) Pārstrādes vieta (225 sortimenti uz 1 mērnieku, vienā parstrādes vieta)
	Šķira	95%			
	Mizas tips	-			
	Garuma redukcija, dm	**			
	Caurmēra redukcija, cm	**			
	Novirze	Novirze			
	Garums, cm	Uzmērīšanas vidējā novirze +/- 2cm			
Caurmērs, mm	Uzmērīšanas vidējā novirze +/- 2mm				

** Pašreiz mērķi netiek izvirzīti. Atskaitē norāda faktisko sakritību (% no gadījumiem)

A. Balodis ierosina darba grupai sagatavot izvērtējamu un pamatojumu piedāvātajām precizitātes un sakritības mērķu vērtībām. Analīze būtu jāveic vērtējot precizitātes un sakritības līmeņu ietekmi uz pušu darījumu vērtību EUR, kā arī vērtējot noteikto līmeņu nodrošināšanas (ar kontrolmērījumiem saistītās) izmaksas.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai un konceptuāli atbalstīt darba grupas ierosinājumu tilpuma noteikšanas precizitātes pārbaudei, uzmērot apaļos kokmateriālus individuāli ar automatiskajām uzmērīšanas līnijām. Lūdz iesniegt atkārtotai izvērtēšanai pēc precizitātes novērtēšanas projekta datu analīzes. VKP padomes locekļi vienbalsīgi atbalsta lēmumu.

4. Tilpuma noteikšanas precizitātes projekta statusa atskaite

J. Magaznieks ziņo par tilpuma noteikšanas precizitātes projekta mērķi un uzdevumiem, kuri ietver apaļo kokmateriālu tilpuma mērījumus, izmantojot uzmērīšanas paņēmieni – tilpuma noteikšanas ar 1 metra soli, izmantojot rokas instrumentus, sekojošam skaitam un veikt tilpuma noteikšanas precizitātes pārbaudi.

Projekta statuss – uz 09.10.2017. uzmērīti apmēram 63% no noteiktā apjoma (100% ir apmēram 11000 sortimentu). Tiek prognozēts, ka uz 2017. gada 1. decembri tiks uzmērīti visi apaļie kokmateriāli un uz 2018. gada 9. janvāri būs apkopoti rezultāti un izstrādāti priekšlikumi.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai.

5. Tālāka tilpuma noteikšanas nosacījumu izstrāde kokmateriālu pircēju un pārdevēju ietvarā

J. Magaznieks ziņo par uzdevumiem, kurus nepieciešams veikt, lai tālāk noteiktu tilpumu. Uzdevumi ietver:

1. grupveida tilpuma noteikšanas principu izstrāde (manuāli, automātiski). Priekšlikumu izstrāde precizitātes mērķiem un pārbaudei. Priekšlikumu sagatavošana pakalpojumu autorizācijai;
2. kokmateriālu tilpuma noteikšanas nosacījumu “sadališana” starp LVS un VKP;
3. priekšlikumu izstrāde LVS 82:2003 izmaiņām.

J. Magaznieks ziņo:

- par akreditācijas LVS EN ISO/IEC 17025:2005 pozitīvo un negatīvo ietekmi uz biznesu kokmateriālu uzmērīšanas pakalpojuma sniegšanas procesā;
- par kokmateriālu grupveida uzmērīšanas metodes nosacījumu harmonizēšanas nozīmīgumu ar Zviedrijas praksē izmantotajiem nosacījumiem;
- par to, vai būtu lietderīgi aicināt tirgus dalībniekus Latvijā likvidēt papīrmalkas sortimentu kvalitātes prasību atšķirības ar SDC;
- par to, vai, attīstot valsts standartu LVS 82:2003, būtu lietderīgi atrisināt attīstību kavējošus, neizmantojamus nosacījumus, kā dēļ akreditācija konkrētajā standarta jomā var būt apdraudēta. Jāatrisina tādi nosacījumi kā mērinstrumentu kalibrēšana; precizitātes prasību izdalīšana, uzmērot ar rokas mērinstrumentiem un automātiskām uzmērīšanas ierīcēm; uzmērot ar automātisku uzmērīšanas ierīci caurmērā pieļaujamā novirze ir +/- 1 mm; izmantojamā formula tilpuma noteikšanā.

A.Strankaļš papildina, ka kvalitātes prasības ir noteikti jāsaskaņo.

VKP norāda, ka darba grupai 1. uzdevums (grupveida tilpuma noteikšanas principu izstrāde, priekšlikumu izstrāde precizitātes mērķiem un pārbaudei, priekšlikumu sagatavošana pakalpojumu autorizācijai) ir prioritārs. Kad šis uzdevums ir izpildīts, tad jāveic nākamie uzdevumi.

L.Līpiņš jautā vai darba grupa apspriedās jautājumā mizas piemērošanu malkai un lietkoksnei. Kā arī par virsmēra lielumu un tā ierēķināšanu tilpumā.

J.Magaznieks norāda, ka darba grupa izstrādāja tilpuma definīcijas, kuras attiecināmas uz visiem kokmateriāliem. Attiecīgi turpmāk visiem apaļajiem kokmateriāliem turpmāk darījuma tilpums tiks noteikts bez mizas

Attiecībā uz virsmēru J.Magaznieks norāda, ka virsmērs ir darījuma tilpuma sastāvdaļa un darījuma tilpumā virsmērs ir ierēķināts.

Lēmums:

VKP apstiprina uzdevumus un nosaka līdz 24. oktobrim izveidot darba grupu, iesūtot Jānim Magazniekam darba grupas dalībnieku priekšlikumus.

6. VKP darba plāna izpilde un aktualizēšana

J.Magaznieks ziņo par aktuālo VKP darba plānu 3 gadiem – kokmateriālu tilpuma uzmērīšanas standartizācijas jautājumu risināšanas grafiku un par tā statusu, kā arī par aktuālo 6 mēnešu darba plāna izpildes grafiku un plāna statusu.

A.Balodis norāda, ka no VMF LATVIA puses nepieciešams informatīvs ziņojums par rezultātiem attiecībā uz vienotu akceptējamu nosacījumu izstrādi datu un to plūsmas pārvaldībai no automatizētajām uzmērīšanas līnijām. Rezultāti jāizklāsta nākamajā VKP sanāksmē.

Lēmums:

Pieņemt zināšanai.

7. VKP priekšsēdētāja maiņa atbilstoši statūtiem

Lēmums:

Atbilstoši VKP statūtiem, uz gadu, līdz 2018.gada oktobrim, par VKP priekšsēdētāju ievēlēt Latvijas Kokmateriālu pārdevēju biedrības valdes locekli L. Līpiņu.

VKP padomes locekļi vienbalsīgi atbalsta lēmumu.

8. Nākošā Latvijas Kokmateriālu pircēju un pārdevēju biedrību un VKP sanāksmju plānošana

Priekšlikums nākamo VKP sanāksmes datumu noteikt 28.11.2017., plkst. 9.00, Skaistkalnes iela 1, Rīga.

Priekšlikums nākamo Latvijas Kokmateriālu pircēju un Latvijas Kokmateriālu pārdevēju biedrību sanāksmes datumu noteikt 06.12.2017., no plkst. 13:00 līdz plkst. 16:00, Bauskas ielā 59, Rīgā, Latvijas Finiera zālē.

Padomes sanāksme tiek slēgta.

VKP priekšsēdētājs
Indulis Kovišārs

LKUUV izpilddirektors
Jānis Magaznieks